

Blod af Sten

IBRAHIM AL-KONI

IBRAHIM AL-KONI

Blod af Sten

FORLAGET VANDKUNSTEN

En ikon af sten

Alle dyr på jorden og alle fugle, der svæver på deres vinger, har fællesskaber ligesom jer.

KOR. 6:38

Siden talte Kain til sin bror Abel, og da de en dag var ude i det fri, overfaldt Kain sin bror Abel og slog ham ihjel. Da spurgte Herren Kain: »Hvor er din bror Abel?«

Kain svarede: »Det ved jeg ikke. Skal jeg vogte min bror?« Herren sagde: »Hvad er det, du har gjort? Din brors blod råber til mig fra jorden. Nu skal du være bandlyst fra den jord, som har spærret sit gab op og drukket din brors blod, som du udgød. Når du dyrker jorden, skal den ikke mere give dig sin grøde. Fredløs og flygtning skal du være på jorden!«

GEN. 4:8-12

Gedebukkene fik altid lyst til at stanges lige for øjnene af ham, netop når han havde begyndt sin bøn.

Når aftenen faldt på, og den flammende skive sank fra sin trone midt på himlen, med afskedshilsen og trussel om at vende tilbage næste dag for at fuldende sit hverv med at afbrænde det, som den ikke havde formået at afbrænde samme dag, plejede Asuf at stikke armene dybt ned i wadiens sand og begynde den rituelle renselse som forberedelse til aftenbønnen.

Da han hørte motorstøj i det fjerne, besluttede han sig for i en fart at give Gud, hvad Guds er, inden de kristne nåede frem. I de senere år havde han vænnet sig til at tage imod dem i wadien, så de kunne besigtige de billeder, der var indhugget i klipperne.

Men aldrig så snart havde han sagt Allahu Akbar og var begyndt at mumle Åbningsuraen, før fanden tog ved gedebukkene. De fik lyst til at stanges lige for næsen af ham, som om de ville prale med deres horn eller vise ham deres dygtighed i stangningens ædle kunst.

Gedebukkenes livlighed netop denne dag skyldtes en koket hunded. Hun havde ægget en kæk ungbuk, som havde fulgt hende i hælene siden morgenstunden og snuset hende bagi, mens han ihærdigt forsøgte at bestige hende. Derved havde han vakt de ældre bukkers skinsyge, og nu var de mødtes i kappestrid, med deres lange horn som våben.

Hyrden afbrød sin bøn, bandede over Fanden, som var faret i bukkene, og gik hen for at forrette sin religiøse pligt foran den mest iøjnefaldende klippe i Matkhandushwadien.

Denne klippe hæver sig for enden af wadiens vestlige bred, hvor den mødes med Aynasiswadien for sammen med denne at danne én dyb og bred floddal, der fortsætter sit løb nedad, mod nordøst, indtil den munder ud i de store Abrahohsletter i Massak Mallat. Den vældige klippe danner afslutningen på kæden af huler og står for enden som en hovedhjørnesten, hvor den har trodset årtusinders hårde sol. Klippen er udsmykket med det forunderligste af alle de billeder, som det forhistoriske menneske har skabt i det store Saharaområde: I hele klippens højde står der en skikkelse, som forestiller en gigantisk præst, med ansigtet skjult af en hemmelighedsfuld maske og højre hånd hvilende på en muflon, der står ved siden af ham, værdig og egensindig. Dens hoved er, ligesom præstens ansigt, løftet mod den fjerne horisont, hvor solen

står op og udgyder sine første stråler over dem hver eneste dag.

Gennem årtusinder har den vældige præst og den hellige muflon bevaret deres indhuggede konturer, tydelige og dybe, ophøjede og veltalende, midt på den massive klippe. Præsten træder frem, mejslet i den hårde sten, og står dér i naturlig størrelse. Ja, han virker endog højere og kraftigere end et rigtigt menneske, som han står og læner sig en smule over mod den hellige muflon, der ligeledes er større end en almindelig muflon.

Når Asuf i sine unge år var kommet igennem den øde wadi, travlt optaget af at vogte sine geder, havde han naturligvis aldrig forestillet sig, at dette billede indhugget i klipperne var så betydningsfuldt, som han nu kunne indse, at det måtte være. Det angav åbenbart bederetningen for kristne turister, for de kom fra de fjerneste lande og krydsede ørkenen i terrængående køretøjer, bare for at kigge på stenen og måbe af forundring over dens ophøjede skønhed og mystik. Engang havde han oven i købet set en europæisk kvinde falde på knæ foran klippen og mumle et eller andet uforståeligt, som han havde gættet på var kristne bønner.

Overalt i Massak Satisfat, også i de andre wadier, var der billeder på klipperne i bjergene og i hulerne. Han havde opdaget dem, når han som lille var blevet udmattet af at løbe bag den genstridige hjord og var søgt ind i hulerne for at finde skygge for solen og hvile sig en stund. Så havde han moret sig med at kigge på de farvede billeder. Der var jægere med mærkelige, langstrakte ansigter, som løb efter mange forskellige slags dyr, hvoraf han kun kendte muflon, gazelle og vildokse. På klipperne var der også nøgne kvinder udstyret med store bryster – meget store bryster, der slet ikke stod i forhold kvindernes størrelse i øvrigt. Dette syn fik ham altid

til at le, fordi han forestillede sig, hvordan brysterne ville hæmme kvindernes gang, når de gyngede. Han kastede hovedet bagover og lo så højt, at et mystisk ekko rungede i de ukendte huler.

Siden havde han opdaget andre billeder, når han klatrede om i bjergene, i hælene på sine geder. Overalt på klippevæggene så han ansigter så hæslige som troldefjæs og grimme dyr, der overhovedet ikke fandtes i ørkenen. Han undrede sig over, at hans mor aldrig havde fortalt ham om dem, ikke engang, når hun fortalte eventyr. Han havde heller ikke hørt om dem fra sin far, inden han døde under den frygtelige jagt på den besatte mufflon.

»Det er de gamle huleboere,« sagde hans mor. »Urfædrene.«

»Men du har altid sagt, at hulerne er beboet af djinner?«

Hun kiggede overrumplet på ham, smilede og fortsatte så med at kærne, vuggende fra side til side med mælkesækken i hænderne.

»Er vore forfædre da djinner?« spurgte han indtrængende.

Hun undertrykte en latter, men han læste den alligevel i hendes øjne. Da han gentog sit spørgsmål, affærdigede hun ham bare, irriteret:

»Spørg din far!«

Han spurgte så sin far, og denne lo:

»Måske hørte de virkelig til djinnerne, men så var det de gode djinner. Det er med djinner som med mennesker; de kan opdeles i to stammer, en god stamme og en ond stamme. Vi hører til den ene af stammerne, den stamme af djinner, der har valgt det gode.«

»Er det derfor, vi ikke bor tæt på nogen?«

»Ja, det er derfor. Når man bor tæt på onde mennesker, vil det onde ramme én. Den, der foretrækker det gode, er nødt til at flygte fra menneskene for ikke at blive skadet. Og det

er netop, hvad denne flok djinner gjorde. Fra ældgammel tid har de boet i hulerne, på flugt fra det onde. Hører du dem aldrig, når de snakker sammen i de månelyste nætter?»

Her brød hans mor ind:

»Hvorfor skræmmer du drengen ved at snakke om natlige samtaler mellem djinner? Du skulle hellere malke kamelen og give mig mælken inden aftensmaden.«

Hans far lo og gik ud for at malke kamelen, og Asuf vendte sig mod sin mor:

»Jeg hører djinnerne snakke sammen i hulerne hver eneste dag. De siger mærkværdige ting, og sommetider kan de finde på at synge. Jeg er ikke bange for djinner.«

Hun lo blot og kastede nogle brændestykker på ilden.

Han blev ved med at finde fornøjelse i djinnernes ansigter i bjerghulerne.

Når han flygtede fra den solsvedne jord og gispende søgely i klippehulningerne, smed han sig ned og blev liggende lidt; men så kravlede han hen til klippevæggen og begyndte at fjerne lag på lag af støv, så han fik blotlagt de linjer, der var indhugget i stenene. Han gned og gned på de massive vægge, indtil maskerede eller langstrakte ansigter dukkede frem; indtil de dyr, der flygtede for jægenes pile, blev synlige: muflon, gazelle, bøffel og mange andre dyr, nogle kæmpestore, andre med lange ben; dyr, som han aldrig selv havde set i ørkenen.

Siden begyndte han at give wadierne, bjergstierne og bjergene navne efter de skikkelser, der var afbildet på deres klipper: Dette var Gazellewadien, dét der var Jægenes Bjergsti, dér var Muflonbjerget og dér Hyrdesletten. Så var det, at han opdagede Den Store Djinn, den maskerede kæmpe, der stod ved siden af sin værdige muflon, med ansigtet vendt i beideretningen, og afventede solens opgang; et Allahu Akbar i evig bøn.

Den dag havde han jagtet den mest genstridige ged i flokken. Den havde skilt sig ud fra resten af kvæget og var løbet ned i den uvejsomme Matkhandushwadi. Han var løbet efter den og havde indhentet den dér, hvor wadien mundede ud i den tilstødende Aynasis for sammen med denne at danne ét dybt og ærefrygtindgydende flodleje, hvis besværlige løb fortsatte gennem den golve ørken mod Abrahohsletterne. Dér var der en samling huler, kronet af vældige klipper, og afslutningen på disse klipper markeredes af en høj klippe, der stod som et bygværk og hævede sig mod himlen, som et hedensk afgudsbillede rejst af guderne selv. Den maskerede djinn dækkede sammen med sin hellige muflon den vældige stenblok fra øverst til nederst.

Længe stod han blot og kiggede på klippefladen. Så prøvede han at klatre op ad klipperne for at røre ved den vældige djinns maske, men kunne ikke; på alle sider af klippen var der skarpe småsten. Endnu en gang prøvede han at klamre sig fast til de glatte klipper, men en hel mængde sten gav efter under hans fødder, så han styrtede og faldt på ryggen ned i wadien. Han vred sig af smerte og kravlede på alle fire hen mod et højt, grønt træ midt i wadien for om muligt at finde skygge under det. Hans hjerte bankede heftigt, og kroppen var badet i sved. Da han omsider nåede træet, var skyggen borte. Det kom bag på ham, at træet ikke længere kastede skygge, men han smed sig alligevel under det og forventede, at solen med sine grumme stråler skulle gå ned.

Den følgende dag opdagede han, at ulven samme nat havde bidt struben over på den genstridige ged, der havde skilt sig ud fra flokken og ført ham til Den Store Djinns hule; og han huskede, hvordan akacietræet havde ladet ham i stikken og frigivet sin skygge, da han havde søgt tilflugt under det efter sit fald fra klippen.

Bøn foran afgudsbilledet

Vagtpatruljen

Da han havde afsluttet sin bøn, lagde han nakken tilbage for at kunne overskue hele den enorme væg, der hævede sig over ham. Den øverste djinn velsignede ham. Det gådefulde blik bag masken udtrykte tilfredshed og ro. Også den værdige muflon med sin krone af to krummede horn var i harmoni med sin gud, som åbenbart havde taget imod bønnen. Den havde vundet barmhjertighed fra helligdommens herre.

Asuf var sig ikke bevidst, at han havde vendt sig i den forkerte retning. Han havde ikke rettet ansigtet mod Kaabaen, mens han indtog sine bedestillinger, men mod stenbilledet, der hævede sig over ham dér i bunden af den dybe wadi.

Larmen fra køretøjet blev højere.

Han rejste sig for at få samling på gederne, der strejfede omkring på egen hånd, inden turisterne nåede frem, og inden aftenen faldt på. Nogle af gederne havde spredt sig i den tilstødende wadi, mens andre var klatret højt op i bjergene for at lede efter græs mellem klipperne, og genstridige gedeqid jagtede hinanden, fulde af liv og energi. Han regnede med, at han kunne få de omstrefjende geder tilbage og nå at samle flokken inden gæsternes ankomst.

Når motorlarm i ørkenen lyder tæt på, betyder det ikke, at selve køretøjet er tæt på. Lyde i ørkenen kan vildlede og bedrage; tidligt om morgenen og hen under aften drager stilheden det fjerneste udbrud nær og får det til at lyde som et rungende råb.

Han kom til at tænke på den gang for år tilbage, da mændene fra Det Arkæologiske Udvalg var kommet i en hel karavane af køretøjer. De havde tilbragt en nat i Matkhandush og var ledsaget af en gammel, lyshudet italiener, som var en stor lærd inden for arkæologien, efter hvad de sagde. Han var høj og mager og havde gråt hår. Han bar store, sorte briller for at beskytte øjnene mod sollyset, og han tog notater i en lommebog, som han altid havde ved hånden. Hele dagen sprang han rundt i klipperne, ligesom de genstridige geder. Han havde lette bevægelser og en hurtig gang, og han klatrede i bjergene med en smidighed, der ikke svarede til hans alder.

Deres aftensmad bestod af en ung gazelle, som de havde bragt med sig fra Massak Mallat, og næste morgen forærede de ham nogle dåser med sardin og tun, noget dåsemælk og et helt lyst brød. Embedsmanden fra Det Arkæologiske Udvalg havde talt til ham:

»Fra i dag er du vagtpatruljen i Matkhandushwadien. Du er vore øjne her i wadien. Der vil komme mange mennesker af forskellig race og religion for at se på fortidslevnene. Du skal holde øje med dem. Lad dem ikke stjæle stenene! Lad dem ikke ødelægge klipperne! Disse klipper er en stor rigdom. Disse billeder er vort lands stolthed. Hold øjnene åbne! De er griske, opfyldt af havesyge. De kunne stjæle vore sten og sælge dem i deres hjemlande for tusinder, ja, for millioner. Tag ikke øjnene fra dem! Vær på vagt! Det er dig, der er vagtpatruljen.«

Han gjorde en håbløs bevægelse med hånden og trak så ti pund op af lommen; dem stak han i lommen på Asufs løst-hængende klædning og sagde:

»Her har du et forskud. Vi betaler dig hver måned. Du modtager månedsløn fra Ministeriet. Ved du, hvad det betyder, at blive aflønnet af regeringen?«

Han slog igen ud med hånden, og håbløsheden i hans blik var nu blevet til noget, der lignede sorg.

Asuf gav ham de ti pund tilbage og sagde, at han ikke vidste, hvad han skulle bruge dem til.

»Jeg skal nok vogte wadien,« sagde han. »Jeg skal nok vogte alle wadierne i Massak Satfat, uden at få penge for det. Hvad skal jeg med penge i Massak?«

Manden lo nervøst og prøvede at overtale ham:

»Men det er imod loven. Du er nødt til at tage imod penge, når du er ansat. Du har ret til det. Det kommer fra regeringen. Det er løn. Du er vagtpatruljen. Du er ansat. Hvordan skal jeg forklare dig det?«

Han havde givet ham endnu flere konservesdåser og så forladt wadien med hele sit selskab. Siden havde Asuf ikke set noget til dem.

Han huskede især udtrykket i mandens øjne, embedsmanden fra Det Arkæologiske Udvalg. Havde det været medlidenhed? Havde det været sorg? Havde det været hjælpeløshed? Måske en blanding af medlidenhed og sorg, fordi han ikke havde kunnet overtale ham til at tage imod løn? Embedsmanden havde været træt og kraftsløs. Måske havde det været hans første rejse gennem ørkenen, måske havde ørkenen udmattet ham. Italieneren havde været mere levende og energisk, mere interesseret i stenene.

Efter den dag var flokkevis af besøgende begyndt at opsøge den wadi, der havde været glemt i årtusinder. De kom i selskaber, gennemsnitligt hver fjortende dag, undertiden blot en gang om måneden. Kun sjældent holdt de sig væk mere end en enkelt måned.

De var alle fremmede, mænd og kvinder, unge og gamle, forskellige slags kristne. De knælede foran Den Store Djinn og tog billeder af helligdommen. Undertiden blev de en en-

kelt nat, men så brød de op og vendte tilbage. De efterlod ham konserverdåser og ost, tørmælk eller dåsemælk, te, sukker og kiks. De var gavmilde. Mere gavmilde end Det Arkæologiske Udvalg i oaserne.

Han havde ofte undret sig over, hvad der lå bag de kristnes interesse for de gamle billeder. Men omsider havde han stillet sig tilfreds med den tanke, at de kristne valfartede til afgudsbillederne i Matkhandush, fordi de bekendte sig til den samme gamle religion. For de troede jo ikke på profeten Muhammad. De kastede sig ikke ned i bøn, vendt mod Kaabaen, sådan som muslimer gjorde. Den ydmyghed og inderlighed, den tilbedelse og underkastelse, som deres øjne gav udtryk for, afslørede sig ydermere i de underlige håndbevægelser, som de gjorde foran ansigtet, når de undersøgte den gigantiske afbildning af wadiens konge og hans hellige muflon, der knejsede ved hans side og stirrede ud i den fjerne horisont.

De kristne stod foran den maskerede gigant, ligesom muslimer stod foran Gud.

Men hans far havde jo sagt, at den maskerede djinn også var hans, Asufs, forfader.

Besøg i skumringen

Det lykkedes ham at få gennet gederne sammen i den store hule inden gæsternes ankomst.

Motorlarmen blev stærkere, og i horisonten så han en hel støvstorm rejse sig på vejen gennem det flade sletteland. Gederne beklagede sig højlydt, og gedekiddene sprang rundt imellem hinanden ved hulens indgang, i protest mod at blive lukket inde så tidligt. Solen havde skjult sig bag bjerget, men udgød stadig sine røde stråler over lavlandet på den modsatte side.

Ved sin nedgang ynder solen at iføre ørkenen et rødtligt stråleslør.

Køretøjet begyndte på nedturen til wadien og standsede så i bunden ved siden af akacierne. I flodlejet havde nogle spredte, vildtvoksende vækster bevaret deres grønne farve efter oversvømmelserne året før.

To mænd steg ud af køretøjet, vidt forskellige af højde og drøjde: Den ene var høj, den anden lille; den høje var mager, og den lille var tyk. De var nogenlunde jævnaldrende. Den lille så til trods for sin fedme ud til at være den livligste og mest energiske, og han var snart optaget af at tømme bilen og kaste grejet ned på jorden mellem de grønne vækster under en høj akacie, gryder og tallerkener, trækasser og lærredssække, og endelig et stort telt. Mens han havde travlt med at rejse teltet, gik den anden mand, ham med den høje skikkelse, hen imod Asuf. Da han på afstand vinkede en hil-

sen til ham, fik Asuf mod til at gå ham i møde. De mødtes på halvvejen.

Manden gav ham et varmt håndtryk og sagde med et grin:

»Så det er dig, der er djinnen Asuf, ham der foretrækker livet i den øde ørken frem for menneskeligt selskab? De fortalte os om dig i Wadi al-Adjal.«

Asuf havde ingen kommentarer. For at dække over sin forvirring rettede han hastigt på sløret foran ansigtet. Med hænderne i siden lod manden et skarpt, undersøgende blik glide hen over bjergene.

»Får du besøg af mange turister her?« spurgte han. »Vi har hørt, at de fremmede er kommet os i forkøbet overalt i ørkenen. Lige meget hvor vi kommer hen, opdager vi, at de er kommet os i forkøbet. De fremmede er nogle sataner.«

Asuf fik øje på det sorte våben i hans bælte; det lille våben, man kalder en pistol.

»Ja,« sagde han. »Men indtil nu er der kun kommet kristne til Matkhandush. Det er første gang, jeg ser muslimer.«

Manden spurgte med et grin:

»Hvad får dig til at tro, at vi er muslimer?«

Igen blev Asuf forvirret, og igen for at dække over sin forvirring fastgjorde han hastigt enderne af sit ansigtsslør. Manden bemærkede hans forlegenhed og beroligede ham:

»Det var bare for sjov. Vi er faktisk muslimer, selvom vi ikke beder og betaler almisse, og selvom vi aldrig har valfartet til Guds Hus.«

Asuf tøvede lidt og spurgte så:

»Er I kommet for at se de forhistoriske levn? Jeg kan vise jer steder, som jeg aldrig har vist til de kristne; steder, som intet andet menneske nogensinde har set.«

Manden brast i latter og lo længe; men pludselig slog han om:

»Levn?« udbrød han hånligt. »Hvad skal vi med levn? Er du ikke klar over, at vi selv er levn? Vi er, ligesom du, fortids-

levn, som man opsøger. Europæerne kommer fra den anden side af havene for at kigge på os og se, hvordan vi lever. Har du nogensinde set et levn, der interesserer sig for andre levn? Ha ... ha ... ha ...«

Blodet steg helt op til Asufs fremtrædende kindben, og han anede ikke, hvor han skulle gøre af sine hænder og øjne. Han var så rystet, at ophidselsen forplantede sig til hans lemmer, og han begyndte at skælve.

»Sandt at sige er vi kommet for at søge efter ganske andre levn. Spor, nemlig!« sagde gæsten. »Muflonspor. Kan du sætte os på sporet af muflon? De siger, at du ved, hvor selv fuglene bygger rede i Massat Satisfat.«

Asuf vendte sig om mod ham og så et sært glimt i hans øjne. Stadig skælvende spurgte han:

»Hvem har sagt det? Muflonen er for længst uddød, ligesom gazellen. Jeg kan ikke sætte dig på sporet af muflon.«

Han blev ved med at skælve. Manden brød sig ikke om hans svar, men undertrykte sin vrede. Han kiggede mistænksomt på ham og sagde:

»Udmærket. Du kan så sætte os på sporet af fortidslevnene, hvis du holder fast ved, at du ikke ved, hvor muflonen holder til.«

Da de var helt henne ved teltet, tilføjede manden:

»Men jeg kan ikke tilbringe en nat uden kød. Hvordan kan jeg spise til aften uden kød?«

Hans tykke kammerat grinede og bemærkede til Asuf, uden først at have rakt ham hånden til hilsen:

»Du må hellere tro ham. Han har ikke lagt sig til at sove uden kød siden den dag, da hans mor fødte ham. Det siges, at hans mor fødte ham med en luns kød i munden. Lamme-kød, ha ... ha ... ha ... Jeg, der har kendt ham hele mit liv, kan forsikre dig, at han ville æde sig selv, hvis han ikke fandt andet kød at spise om aftenen! Ha ... ha ... ha ... Jeg advarer dig; læg dig ikke til at sove ved siden af ham, hvis han er gået i

seng uden kød! Han kunne finde på at krybe hen til dig og æde dig, ha ... ha ... ha ...»

»Bevar mig vel,« mumlede Asuf enfoldigt. »Er du virkelig så glad for kød?«

Den høje svarede gennem sammenbidte tænder og igen med dette sære glimt i øjnene:

»Findes der i hele verden noget mere lækkert end kød? Alting begynder og ender med kød. Også kvinden er kød. Har du nogensinde smagt kvindekød?«

Asuf rystede benægtende på hovedet, og hans øjne lyste af ængstelse.

»Så er du en sølle stakkel,« vedblev manden med et grin. »Du har aldrig spist kvindekød, og det er dog det lækreste af alt. Bortset fra gazellekød; bortset fra lammekød; bortset fra muflonkød, ha ... ha ... ha ... Alt kød er lækkert. Har du nogensinde smagt kød af ...«

»Nej!« råbte Asuf forfærdet. »Nej, jeg har ikke smagt noget kød. Jeg spiser ikke kød.«

»Spiser du ikke kød? Hvad gør du så med dit liv?«

Manden tænkte sig lidt om og sagde så:

»Men det er jo logisk nok. Den, der ikke spiser kød, må nødvendigvis holde sig på afstand af andre mennesker. Det er ikke for sjov, at du har valgt at leve i denne øde ørken. Den, der ikke spiser kød, har ikke noget liv. Du er ikke levende. Du er død!«

Asuf veg et par skridt tilbage og sagde, rede til flugt:

»Man siger, at I har spist alle lammene oppe nordpå. Er det sandt?«

»Ha ... ha ... ha ... Hør på ham! Det er så sandt, som det er sagt.«

»Man siger, at I har udslettet alle gazelleflokkene i al-Hamada al-Hamra. Er det sandt?«

»Ha ... ha ... ha ... Kom, hør på ham! Ja, vist er det sandt. Jeg er stolt over at være den, der spiste den sidste gazelle

i ørkenen oppe nordpå. Har du noget at indvende? Er der noget ondt i det?»

Asuf tav lidt og sagde så usikkert:

»Der er ikke muflon i ørkenområderne heromkring. Muflonen er for længst uddød. Men jeg har geder. Jeg kunne slagte en ged til dig.«

Manden lo, så han var ved at falde bagover, og våbnet i bæltet om livet på ham igen kom til syne. Så spyttede han flere gange på jorden og sagde indædt:

»Føj! Kaldet du gedekød for kød? Det er råddenskab, som hunde vrænger ad, og ulve skammer sig over at æde. Jeg spiser ikke gedekød. Aldrig i livet har jeg spist gedekød. Selv i dårlige tider har jeg ikke været nødt til at gøre det.«

Han løb hen og stak hovedet ned i en udtørret busk, hvor han gav sig til at kaste op. Den fede sagde bebrejdende:

»Kan du se, hvad du har gjort mod din gæst? Han hader gedekød.«

»Men hvad skal jeg gøre?» spurgte Asuf enfoldigt. »Jeg har ikke andet end geder.«

»Nævn ikke geder for ham igen! De, der som ham er sygeligt forfaldne til kød, spiser som regel ikke gedekød. Oppe nordpå er der mange andre ligesom ham.«

Han begyndte at åbne kasserne og tage indholdet ud, og et onskabsfuldt smil glimtede i hans øjne:

»I gæstfrihedens navn skulle du hellere vise os muflonens huler, i stedet for dit tilbud om at slagte magre geder. Hvor skjuler muflonen sig her i bjergene? Du kan ikke være uvidende om, hvor muflonen holder til; dig, der kender urmeneskets streger på klipperne og fører samtaler med djinnerne i de månelyse nætter. Det er, hvad de har fortalt os: 'Den ensomme nomade er bedsteven med djinnerne.'«

Han lo uden at hæve hovedet fra gryderne og tallerkenerne og det øvrige grej. Så gjorde han tegn til sin ledsager, og sammen gik de sydpå, gennem den snoede wadi, for at søge

efter brænde. Asuf holdt øje med dem, mens de talte sammen med undertrykte stemmer, bøjet over de tørre brændestykker.

Han gik tilbage til sine geder, kyste ad kiddene og fik dem gennet tilbage til den store hule. Han så de to mænd ligegyldigt betragte billederne på de høje klipper og fra tid til anden pege på klippefladerne og bryde sammen i høje latteranfald. Kødæderen kom med hånlige kommentarer, og hans fede kammerat svarede med latterudbrud. Latteren rungede og gav genlyd i de høje, vestlige bjerge.

De vendte tilbage med et knippe brænde, som den fede smed ved siden af teltet. Han råbte over mod Asuf:

»Hør, du der, hvad det nu er, du hedder! Vi tager ud for at kigge på de tilstødende wadier, inden solen går ned. Hold øje med vores grej og proviant!«

De sprang ind i vognen og kørte af sted gennem wadien, i den modsatte retning, mod Abrahoh. Solen stjal sig om bag bjergene, der var kronet af søjlelignende klipper, således at skyggerne i lavlandet overfor strakte sig som en bataljon af djinnkrigere.

Det forekom ham, at han stadig kunne høre deres latterudbrud og hvisken sitre mellem wadiens klipper; latter og hvisken, som foruroligede ham, uden at han kunne sige hvorfor.

Hans hjerte hamrede.